

PANDÉMIA KORONAVÍRUSU – ZÁKLADNÝ PREHĽAD OPATRENÍ A ODPORÚČANÍ K 23. 4. 2020

Vážení obchodní partneri,

nakoľko má pandémia Covid-19 v súčasnosti dopad na všetky oblasti spoločnosti, pripravili sme pre Vás spoločne s našimi právnymi poradcami z advokátskej kancelárie ČECHOVÁ & PARTNERS s.r.o. základný prehľad vybraných opatrení štátu na zmiernenie negatívnych dopadov šírenia ochorenia Covid-19. Vybrali sme pritom najmä tie opatrenia, o ktorých si myslíme, že môžu zaujímať práve Vás, veterinárnych lekárov. Príslušné vládne opatrenia, vrátane celkom nových vydaných právnych predpisov a vrátane novelizácií existujúcich právnych predpisov sa menia takmer každý deň (niektoré pôvodné opatrenia už boli novelizované aj trikrát) a preto veríme, že Vám tento dokument pomôže v základnej orientácii v aktuálne platných opatreniach (zohľadňujúc ich dynamické zmeny) v tejto náročnej dobe.

Cieľové skupiny príslušných opatrení sú zamestnávateľa, SZČO, zamestnanci, a aj „obyčajné“ fyzické osoby. Podľa toho, do ktorej skupiny patríte, resp. do ktorej skupiny patrí niekto, komu by ste v rámci Vašej veterinárnej praxe chceli pomôcť, pripájame na úvod prehľad, kde si v tomto dokumente môžete prečítať o tých opatreniach, ktoré sa môžu týkať priamo Vás alebo napríklad Vášho zamestnanca:

Veterinárny lekár – SZČO, ktorý nie je zamestnávateľ	• Úvod bodu 2 – Opatrenie 2, časť B: SZČO, ktorým poklesli tržby • Úvod bodu 2 – Opatrenie 4, časť A: SZČO, ktorá nemá žiaden iný príjem, prerušila prevádzku, ale nepozastavila si oprávnenie na výkon činnosti • 2.1 • 2.3 • 3 • 4 • 5 • 6 • 7 • 8 • 9 • 10 • 11
Veterinárny lekár – s.r.o., ktorý nie je zamestnávateľ	• Úvod bodu 2 – Opatrenie 4, časť B: Fyzická osoba ako jediný spoločník v s.r.o., ak mala nízky zisk • 2.3 • 3 • 4 • 5 • 6 • 8 • 11

Veterinárny lekár – SZČO, ktorý je zamestnávateľ	• 1.1-1.6 • Úvod bodu 2 – Opatrenie 2, časť B: SZČO, ktorým poklesli tržby • Úvod bodu 2 – Opatrenie 3 • Úvod bodu 2 – Opatrenie 4, časť A: SZČO, ktorá nemá žiaden iný príjem, prerušila prevádzku, ale nepozastavila si oprávnenie na výkon činnosti • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 3 • 4 • 5 • 6 • 8 • 9 • 10 • 11
Veterinárny lekár – s.r.o., ktorý je zamestnávateľ	• 1.1-1.6 • Úvod bodu 2 – Opatrenie 3 • Úvod bodu 2 – Opatrenie 4, časť B: fyzická osoba, ktorá je jediným spoločníkom v s.r.o. • 2.2 • 2.3 • 3 • 4 • 5 • 6 • 8 • 10 • 11
Zamestnanec	• 1.1-11.3 • 1.6 • 4 • 7 • 8 • 9
Veterinárny lekár ako fyzická osoba (bez ohľadu na formu podnikania)	• 4 • 7 • 8

1. PODPORNÉ OPATRENIA V PRACOVNOPRÁVNEJ OBLASTI

Novelizáciou právnych predpisov v pracovnoprávnej oblasti a v oblasti sociálneho zabezpečenia sa pomáha jednak zamestnávateľom (ktorým bola umožnená väčšia flexibilita pri úprave spolupráce s ich zamestnancami v rámci pracovnoprávných vzťahov a ktorým sa tiež v istom rozsahu znižujú mzdové náklady), a jednak zamestnancom. Pomocou pre zamestnancov sa ale nepriamo pomáha aj

zamestnávateľom, a preto sa okrajovo zmieňujeme aj o príslušných opatreniach určených pre zamestnancov. Taktiež sa zmieňujeme o opatreniach ochraňujúcich zamestnancov, ktoré Vám (ako zamestnávateľovi) síce nepomôžu, ale na ktoré chceme osobitne upozorniť.

1.1. Znížená náhrada mzdy nepracujúcim zamestnancom

Ak pre zastavenie alebo obmedzenie Vašej činnosti v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu „**Krízová situácia**“ nemôžete pridelovať prácu Vaším zamestnancom (napr. aj z dôvodu zníženého dopytu po Vašich veterinárnych službách spôsobenom Krízovou situáciou), podľa Zákonníka práce¹ sa to považuje za prekážku v práci na strane zamestnávateľa pri ktorej patrí zamestnancovi, ktorý nemôže vykonávať prácu (a zostáva doma), náhrada mzdy v sume 80 % jeho priemerného zárobku (teda nie 100 %, ako by to bolo za „normálneho“ stavu), najmenej však v sume minimálnej mzdy. Upozorňujeme však, že ak zastavenie alebo obmedzenie Vašej činnosti nie je spôsobené Krízovou situáciou, ale nastalo nezávisle od jej dôsledkov, nemôžete takto jednostranne znížiť náhradu mzdy zamestnancom a musíte im nahradiť 100 % ich priemerného zárobku, nakoľko táto právna úprava sa vzťahuje špeciálne len na Krízovú situáciu.

1.2. Nemocenské

V prípade, že bola Vaším zamestnancom nariadená karanténa alebo izolácia, vzniká im nárok na nemocenské vyplácané Sociálnou poisťovňou už od prvého dňa ich dočasnej pracovnej neschopnosti (nie až od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti ako tomu je za „normálneho stavu“). Ako zamestnávateľ v tomto prípade nie ste povinný hradiť zamestnancovi náhradu mzdy za prvých 10 dní dočasnej pracovnej neschopnosti. Dávame do pozornosti, že tento špeciálny režim sa týka iba práceneschopnosti z dôvodu nariadenej izolácie alebo karantény, ale nie práceneschopnosti z iných dôvodov.

1.3. Ošetrovné

Ak zamestnanec ošetroje choré dieťa, chorého manžela, chorú manželku, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky)², má nárok na ošetrovné od Sociálnej poisťovne (najviac desať dní), ako doteraz: v tomto ohľade nenastala žiadna zmena.

Avšak, nakoľko sú momentálne školy, škôlky a ostatné podobné zariadenia zatvorené, niektorí zamestnanci musia ostať doma a postarať sa o svoje deti. V tejto súvislosti počas Krízovej situácie platí priaznivejší režim: Ak sa zamestnanec osobne a celodenne stará o zdravé dieťa, (i) ktoré nemôže navštevovať školu, škôlku alebo podobné zariadenia z dôvodu zatvorenia týchto zariadení na základe príslušného rozhodnutia správnych orgánov alebo z dôvodu nariadenej karantény v nich, alebo (ii) ktorému bola nariadená karanténa alebo izolácia, tak zamestnanec je oprávnený (za splnenia ostatných podmienok) na sociálnu dávku ošetrovného, pokiaľ je dieťa mladšie ako 11 rokov (resp. 18 rokov, ak dieťa má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav). Rovnako má nárok na ošetrovné v prípade celodennej starostlivosti, resp. celodenného ošetrovania, ak:

- sa stará o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky, ak zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa takejto osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo

¹ Zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

² ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou.

pobytovou formou, bolo rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v ňom bolo nariadené karanténne opatrenie; alebo

- osobne a celodenne ošetroje dieťa do dovŕšenia šestnásteho roku veku, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou; alebo
- fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará (napríklad manžel alebo manželka), ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

Taktiež bolo zavedené ošetrovné v súvislosti so starostlivosťou o špecifické kategórie detí, kedy by inak starostlivosť o nich nebola krytá dávkou ošetrovného, avšak z dôvodu súčasnej situácie sú rodičia, ktorí sa o nich musia starať, rovnako negatívne postihnutí. Napríklad sa poskytuje ošetrovné o deti do troch (resp. šesť rokov v prípade dlhodobo nepriaznivého stavu dieťaťa) rokov veku, ktoré ani nezačali chodiť do škôlky, resp. školy a počas Krízovej situácie uplynul mesiac od dovŕšenia daného veku.

Počas Krízovej situácie sa ošetrovné poskytuje až do skončenia potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti (teda nie iba počas desať dní, ako to je „za normálneho stavu“). Počas obdobia, keď má zamestnanec nárok na ošetrovné, zamestnávateľ neposkytuje zamestnancovi mzdu ani náhradu mzdy.

1.4. Dovolenka

Počas Krízovej situácie stačí, ak zamestnávateľ oznámi zamestnancovi termín čerpania dovolenky sedem dní vopred (na rozdiel od bežných 14 dní) a v prípade nevyčerpanej dovolenky za predchádzajúci kalendárny rok v zásade stačí, ak ju oznámi dva dni vopred.

Zamestnávateľ je oprávnený určiť termín dovolenky sám (laicky: „nariadiť dovolenku“) po prerokovaní so zamestnancom – teda potom, čo určený termín dovolenky so zamestnancom prediskutoval. Zákonník práce³ vyžaduje, aby takto určená dovolenka bola určená v súlade s „plánom dovoleniek“. Plán dovoleniek nie je určenie už konkrétnych dátumových termínov pre jednotlivých zamestnancov, ale mal by obsahovať základné očakávania (plány), ako sa s dovolenkami u zamestnávateľa počíta. V praxi plán dovoleniek väčšina malých a stredných zamestnávateľov nemá a nie je to zásadný problém, ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov (odborový orgán, zamestnanecká rada, zamestnanecký dôverník). Ak takí zástupcovia u zamestnávateľa pôsobia, plán dovoleniek sa musí dohodnúť s nimi. Ak zástupcovia zamestnancov u zamestnávateľa nepôsobia, zamestnávateľ vyhotoví plán dovoleniek sám. V zásade, pokiaľ zamestnanci nenamietajú, tak neexistencia plánu dovoleniek nie je žiaden problém a teda nie je nevyhnutné, aby narýchlo zamestnávateľ vyrábal plán dovoleniek. Ak by zamestnanci namietali, tak by bolo vhodné, aby si zamestnávateľ plán dovoleniek pripravil a vyhotovil. Aby sa zaistila väčšia flexibilita pre zamestnávateľa, nemal by byť plán dovoleniek príliš detailný a mal by obsahovať výhradu (napríklad, formou poznámky – konštatácie), že v prípade mimoriadnej situácie zamestnávateľ smie plán dovoleniek upraviť aj počas kalendárneho roka. Pre plán dovoleniek nie sú predpísané žiadne konkrétne náležitosti.

³ Zákon č. 311/2011 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

1.5. Rozvrhovanie pracovného času

Počas Krízovej situácie má zamestnávateľ väčšiu flexibilitu aj pri rozvrhovaní pracovného času. Zamestnancovi totiž stačí oznámiť rozvrhnutie pracovného času (s platnosťou na aspoň týždeň) – teda rozvrh na týždeň, ktoré dni a časy má zamestnanec prísť do práce – najmenej dva dni vopred (na rozdiel od bežných sedem dní) a ak s tým zamestnanec súhlasí, aj v kratšej dobe.

1.6. Zákaz výpovede pre určité skupiny zamestnancov

Zamestnanec, ktorému bolo nariadené karanténne opatrenie, izolácia, alebo ktorý osobne a celodenne ošetruje chorého člena rodiny alebo sa osobne a celodenne starostlivosťou o inú fyzickú osobu (v súvislosti s čím má nárok na ošetrovné), je – počas trvania tejto prekážky v práci – chránený voči výpovedi z pracovného pomeru z určitých dôvodov vrátane z organizačných dôvodov a z dôvodu nadbytočnosti, ako aj z dôvodu neuspokojivých pracovných výsledkov. Platia niektoré výnimky.

2. FINANČNÉ PRÍSPEVKY PRE ZAMESTNÁVATEĽOV, SZČO A VYBRANÉ FYZICKÉ OSOBY V RÁMCI PROJEKTU PODPORY UDRŽANIA ZAMESTNANOSTI

Tento projekt sa realizuje prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v súčasnosti (s účinnosťou od 23.4.2020) sa skladá zo štyroch opatrení. Príslušný veterinárny lekár, resp. spoločnosť poskytujúca veterinárne činnosti, si môže vybrať to z opatrení, ktoré mu (jej) najviac vyhovuje, t.j. ktoré je najprospešnejšie. Môže žiadať o príspevok aj podľa každého opatrenia. Ak zamestnávateľ spĺňa podmienky na poskytnutie príspevku podľa dvoch opatrení, tak za daný kalendárny mesiac má žiadať o príspevok podľa toho opatrenia, „v rámci ktorého má prevažujúci počet kalendárnych dní“ – zrejme sa tým má na mysli, že si má vybrať to opatrenie, podľa ktorého spĺňa kritériá na poskytnutie príspevku väčší počet dní v kalendárnom mesiaci.

O príspevky podľa tohto projektu môžu žiadať iba subjekty, ktoré vznikli a začali vykonávať svoju činnosť najneskôr 1.2.2020. Tieto štyri opatrenia sú určené pre nasledovné kategórie subjektov:

	Typ žiadateľa	Ďalšia zásadná podmienka	Typ príspevku
Opatrenie 1	Zamestnávateľa, ktorí v čase vyhlásenia Krízovej situácie na základe Opatrenia ÚVZ uzatvorili alebo zakázali prevádzky (t.j., ktorí museli tieto prevádzky zatvoriť v zmysle príslušného Opatrenia ÚVZ)	N/A	N/A
Opatrenie 2	A SZČO, ktorí v čase vyhlásenia Krízovej situácie na základe Opatrenia ÚVZ uzatvorili alebo zakázali prevádzky	- Nesmie mať pozastavenú/zrušenú živnosť; a - Nesmie mať súbežný pracovný pomer; a	Príspevok na náhradu straty príjmu

	B SZČO, ktorým poklesli tržby	Bola nemocensky a dôchodkovo poistená do 31.3.2020 a toto poistenie trvá naďalej ALEBO čerpá „odvodové prázdniny“ (v súlade s právnymi predpismi na úseku sociálneho zabezpečenia od začiatku podnikania do 1.7. nasledujúceho kalendárneho roka)	
Opatrenie 3	Zamestnávateľa (vrátane SZČO, ktorá je zamestnávateľ), ktorí v čase Krízovej situácie udržia pracovné miesta	- Príspevok sa poskytuje na zamestnanca v pracovnom pomere (nie mimo pracovného pomeru) zamestnávateľa, ktorý nastúpil do práce najneskôr 1.3.2020; - Príspevok nie je možno poskytnúť na zamestnanca za čas, keď poberá dávky sociálneho zabezpečenia (PN, OČR) alebo čerpá dovolenku alebo je vo výpovednej dobe; - V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, zamestnanec, na ktoré sa poskytuje príspevok nemôže byť presunutý na inú prevádzku	Úhrada náhrada mzdy zamestnanca
			Paušálny príspevok na úhradu časti mzdových nákladov v závislosti od poklesu tržieb
Opatrenie 4	A SZČO, ktoré od 13.3.2020 nemajú žiaden iný príjem a ktorá prerušila vykonávanie svojej činnosti a zároveň si nepozastavila oprávnenie na jej vykonávanie	SZČO nevznikla povinnosť nemocenského a dôchodkového poistenia (lebo mala veľmi nízky príjem) a [alebo] ⁴ (zároveň) nečerpá „odvodové prázdniny“	Mesačný paušálny príspevok na náhradu straty príjmu
	B Fyzická osoba, ktorá:		

⁴ Oficiálne vyhlásený text Oznámenia o možnosti predkladania žiadostí o poskytnutie finančného príspevku účinného od 23.4.2020, zo dňa 23.4.2020, odkazuje na text „alebo nečerpá odvodové prázdniny“. Sme názoru, že zrejme ide o chybu v písaní a malo sa na mysli „a nečerpá odvodové prázdniny“.

	• Je jediným spoločníkom v s.r.o., ktorej zisk po zdanení k 31.12.2019 nepresiahol 9600 EUR a zároveň kumulatívny obrat bol minimálne 2400 EUR (v prípade, ak s.r.o. začala vykonávať činnosť v priebehu roka 2019, tieto hranice sa pomerne nižia); • je konateľom v tejto s.r.o.; a zároveň • nie je spoločníkom v inej s.r.o.		
--	--	--	--

Veterinárnym ambulanciám nebolo na základe príslušného opatrenia ÚVZ zakázané vykonávať veterinárne činnosti, resp. takýto zákaz platil iba teoreticky a iba krátku dobu a opravným opatrením ÚVZ bol odstránený. Preto sa na Vás nevzťahuje Opatrenie 1 a toto opatrenie teda nepopisujeme bližšie. Opatrenia 2-4 by sa na Vás teoreticky mohli vzťahovať a podmienky na čerpanie finančného príspevku podľa nich sú zosumarizované nižšie.

V zmysle Oznámenia o možnosti predkladania žiadostí o poskytnutie finančného príspevku vyhláseného 23.4.2020 Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny („**Oznámenie**“) sa finančné príspevky v rámci tohto projektu podpory poskytujú počas oprávneného obdobia. Tým má byť obdobie „*odo dňa zakázania niektorých prevádzok na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ) pri ohrození verejného zdravia, č. OLP/2576/2020, a to od 13.03.2020 počas celého trvania MS [poznámka: mimoriadna situácia], do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude Opatrenie ÚVZ zrušené, najdlhšie však do 31.12.2020.*“ Predmetné Opatrenie ÚVZ bolo avšak už zrušené, a to Opatrením ÚVZ číslo OLP3461/2020 zo dňa 21.4.2020. Toto nové opatrenie totiž zrušilo štyri skoršie opatrenia ÚVZ ohľadom zatvorenia prevádzok, vrátane Opatrenia č. OLP/2576/2020 zo dňa 12.3.2020 a nahradilo ich novou úpravou účinnou od 22.4.2020.⁵ Domnievame sa, že pravdepodobne ide o chybu v písaní, resp. chybu nedopatrením⁶. Ak je naša domnienka správna, očakávame, že v najbližšej dobe dôjde k vydaniu opravného textu, resp. aktualizácii Oznámenia.

Bližšie informácie o tomto projekte sú sprístupnené tu:

<https://www.pomahameludom.sk/>

⁵ Podľa striktného gramatického znenia Oznámenia by teda príspevky v rámci tohto projektu mohli byť poskytované iba za obdobie od 13.3.2020 do 31.4.2020.

⁶ Keď si tvorcovia textu neuvedomili, že predmetné Opatrenia č. OLP/2576/2020 bolo už zrušené, ale naďalej pretrvávajú príkaz zatvorenia určitých prevádzok na základe najnovšieho opatrenia účinného od 22.4.2020.

2.1. Opatrenie 2

Príspevok sa poskytuje v závislosti od výšky poklesu tržieb nasledovne:

Pokles tržieb	Marec 2020
menej ako 10 %	0 eur
10 % - 19,99 %	90 eur
20 % - 29,99 %	150 eur
30 % - 39,99 %	210 eur
40 a viac %	270 eur

Pokles tržieb	Apríl, Máj 2020
menej ako 20 %	0 eur
20 % - 39,99 %	180 eur
40 % - 59,99 %	300 eur
60 % - 79,99 %	420 eur
80 a viac %	540 eur

Tieto SZČO už môžu požiadať o paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti.

Pokles tržieb sa zisťuje jedným z nasledovných spôsobov (podľa výberu žiadateľa o príspevok):

- Porovnáva sa tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka (napr. pre vykazované obdobie 03 / 2020 - predchádzajúce je 03/2019)
- Porovnáva sa priemer tržby v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019
- Porovnáva sa tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 1.2.2020

Okrem podmienok zmienených vyššie v tomto bode 2.1, resp. v tabuľkovom prehľade v úvode k časti 2. tohto listu, SZČO, ktorá žiada o tento príspevok, musí spĺňať aj nasledovné podmienky:

- k 31.12.2019 nebol(a) podnikom v ťažkostiach;
- má splnené daňové povinnosti; pričom v zmysle novely zákona o službách zamestnanosti schválenej dňa 22.4.2020 v NR SR⁷ („**Novela zákona o službách zamestnanosti**“) táto podmienka sa považuje za splnenú, ak správca dane povolil žiadateľovi odklad platenia dane, platenie dane v splátkach alebo platenie daňového nedoplatku v splátkach;
- má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie; pričom v zmysle Novely zákona o službách zamestnanosti sa táto podmienka považuje za splnenú, ak Sociálna poisťovňa žiadateľovi povolila splátky dlžných súm poistného alebo zdravotná poisťovňa žiadateľovi povolila splátky dlžných súm preddavku na poistné alebo nedoplatku z ročného zúčtovania poistného;

⁷ Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Ku dňu 23.4.2020 táto novela ešte nebola vyhlásená v Zbierke zákonov SR a teda nebola účinná.

- d) neporušil(a) zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o príspevok;
- e) nemá voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny splatné finančné záväzky; pričom v zmysle Novely zákona o službách zamestnanosti sa táto podmienka považuje za splnenú, ak úrad žiadateľovi určil splátky dlžných súm splatných finančných záväzkov;
- f) nie je v konkurze, likvidácii, nútenej správe alebo nemá určený splátkový kalendár podľa osobitného predpisu;
- g) nemá evidované neuspokojené nároky svojich zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru; (podmienky podľa bodu (b) až (g) „**Všeobecné podmienky**“;)
- h) nie je voči nej nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Podmienky podľa písm. (b), (c) a (e) vyššie za obdobie február 2020 sa pre účely žiadosti o príspevok považujú v zmysle Novely zákona o službách zamestnanosti za splnené.

Žiadosť za marec 2020 je potrebné predložiť do 15.5.2020. Podrobnosti ohľadom tohto opatrenia, ako aj formulár žiadosti (podáva sa elektronicky), sú dostupné tu (na web stránke kliknite na „**Podat žiadosť**“ pre číslo 2):

<https://www.pomahameludom.sk/>

2.2. Opatrenie 3

Okrem podmienok zmienených vyššie v tabuľkovom prehľade v úvode k časti 2. tohto listu, zamestnávateľ, ktorý žiada o tento príspevok, musí spĺňať aj nasledovné podmienky:

- a) vypláca svojim zamestnancom mzdu alebo náhradu mzdy podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce⁸;
- b) nežiada príspevok na zamestnancov, na ktorých mu je poskytovaný iný príspevok na mzdy/CCP v rámci aktívneho opatrenia na trhu práce z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;
- c) dva kalendárne mesiace nasledujúce po kalendárnom mesiaci, za ktorý je príspevok poskytovaný, neukončí pracovný pomer so zamestnancom/zamestnancami výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce;
- d) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, ak ide o právnickú osobu;
- e) spĺňa Všeobecné podmienky (pozrite bod 2.1 vyššie);

⁸ Zákon č. 311/2011 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

- f) nie je voči nemu nárokové vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Príspevok podľa Opatrenia 3 je možné poskytnúť v jednej z dvoch foriem, pričom danú formu si zvolí žiadateľ o príspevok a následne táto forma platí po celé obdobie poskytovania príspevku:

2.2.1. Príspevok na náhradu mzdy zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa

Tento príspevok sa poskytuje vo výške, v ktorej zamestnávateľ skutočne nahrádza zamestnancovi mzdu, najviac ale vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca a nie viac ako 880 EUR.

2.2.2. Paušálny príspevok v závislosti od poklesu tržieb

Tento príspevok je možné poskytnúť tak na zamestnanca, ktorému zamestnávateľ prideluje prácu (teda, ktorý riadne pracuje), ako aj na zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (lebo napríklad nemá dosť práce pre neho). Podmienkou pre poskytnutie tejto formy príspevku je, že zamestnanec nemal viac ako 50 % jeho fondu mesačného pracovného času prekážku na strane zamestnanca (napríklad nebol práceneschopný, nebol na „ošetrovnom“ atď.) alebo nečerpal dovolenku.

Výška tejto formy príspevku je rovnaká ako v prípade Opatrenia 2 a uplatňujú sa pre výpočet poklesu tržieb rovnaké zásady (podľa bodu 2.1 vyššie).

Žiadosť za mesiac marec 2020 je potrebné predložiť do 15.05.2020. Žiadateľ, ktorý predkladá žiadosť za mesiac apríl alebo máj, predkladá žiadosť do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý zamestnávateľ žiada o poskytnutie príspevku.

Podrobnosti ohľadom tohto opatrenia, ako aj formulár žiadosti (podáva sa elektronicky), sú dostupné tu (na web stránke kliknite na „Podať žiadosť“ pre číslo 3):

<https://www.pomahameludom.sk/>

2.3. Opatrenie 4

Okrem podmienok zmienených vyššie v tabuľkovom prehľade v úvode k časti 2. tohto listu, žiadateľ, ktorý žiada o tento príspevok, musí spĺňať aj nasledovné podmienky:

- a) nebol k 31.12.2019 podnikom v ťažkostiach;
- b) nie je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo výsluhového dôchodku;
- c) spĺňa Všeobecné podmienky (pozrite bod 2.1 vyššie);
- d) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, ak ide o právnickú osobu;
- e) nie je voči nej nárokové vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Príspevok podľa tohto opatrenia sa poskytuje ako mesačný paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti vo výške 105 eur za mesiac marec 2020 a vo výške 210 eur za mesiac apríl a máj 2020.

Žiadosť za mesiac marec 2020 je potrebné predložiť do 15.05.2020. Žiadateľ, ktorý predkladá žiadosť za mesiac apríl alebo máj, predkladá žiadosť do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý žiadateľ žiada o poskytnutie príspevku.

Podrobnosti ohľadom tohto opatrenia, ako aj formulár žiadosti (podáva sa elektronicky), sú dostupné tu (na web stránke kliknite na „Podať žiadosť“ pre číslo 4):

<https://www.pomahameludom.sk/>

3. NÁJOMNÉ

Za účelom ochrany nájomcov bol 22.4.2020 v NR SR schválený vládny návrh zákona⁹ brániaci prenajímateľom nehnuteľností – vrátane bytov a nebytových priestorov – jednostranne ukončiť nájom z dôvodu omeškania nájomcu s platením nájomného vrátane úhrad za plnenia obvykle spojených s nájomom splatných v období od 1.4.2020 do 30.6.2020. Uvedená ochrana sa uplatní pod podmienkou, že omeškanie nájomcu vzniklo v dôsledku okolností, ktoré majú pôvod v šírení nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 a bude trvať do 31.12.2020 (teda do 31.12.2020 prenajímateľ nemôže ukončiť nájom). Dôvod omeškania spočívajúci v okolnostiach majúcich pôvod v šírení nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 musí nájomca dostatočne osvedčiť, pričom ostatné dôvody oprávňujúce nájomcu k jednostrannému ukončeniu nájmu (zákonné alebo zmluvné) nie sú uvedenou právnou úpravou dotknuté.

Nateraz schválená zákonná úprava žiadnym spôsobom nezbavuje nájomcu povinnosti uhradiť splatné nájomné vrátane úhrad za plnenia obvykle spojených s nájomom, pričom dávame do pozornosti, že nerieši ani iné dôsledky omeškania nájomcu s platením nájomného. T.j. prijatá zákonná úprava nebráni prenajímateľom uplatniť si napr. úroky z omeškania alebo zmluvnú pokutu z dôvodu omeškania nájomcu s platením nájomného. Chráni nájomcu iba pred ukončením nájmu (výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy) z dôvodu omeškania nájomcu zapríčineného aktuálnou situáciou. Nebráni prenajímateľovi ale ukončiť nájom z iných dôvodov, ak mu to umožňuje nájomná zmluva.

Vo vzťahu k nájomným vzťahom bolo vládou avizované prijatie viacerých opatrení na zmiernenie dopadov Covid-19 krízy v tejto oblasti, vrátane automatického zníženia nájomného počas trvania Covid-19 krízy v určených prípadoch a finančnej pomoci štátu nájomcom, avšak nateraz nebol zverejnený ani len návrh takýchto opatrení.

4. ODKLAD SPLÁTOK ÚVEROV

Zákonom bolo umožnené požiadať o odklad splácania úverov poskytnutých spotrebiteľom, samostatne zárobkovo činným osobám a malým a stredným podnikom až do 9 mesiacov. Príslušní veritelia (banky a pod.) sú zo zákona povinní každému, kto o odklad v zmysle zákona riadne požiada a splní stanovené podmienky, vyhovieť. V zásade sú predmetné podmienky stanovené veľmi „voľne“ (nie je potrebné dokladať žiadne prehlásenia o príjme, výkazy, potvrdenia o zaplatení daní a pod.) a vylučujú iba veľmi malý okruh žiadateľov – žiadosť napríklad nemusí veriteľ (banka) schváliť, ak dlžník je v omeškaní so splátkou úveru, pri ktorom žiada odklad splátok, dlhšie ako 30 dní pred podaním žiadosti o odklad splátok, alebo dlžník bol k 29. februáru 2020 v omeškaní so splátkou úveru dlhšie ako 30 dní aspoň vo

⁹ Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony schválený dňa 22.4.2020.

výške 100 eur pri inom úvere poskytnutom tým istým veriteľom. Zákon obsahuje aj vzor žiadosti o odklad splácania úveru z dôvodu pandémie COVID-19 a to v prílohe č. 3. Vzor žiadosti je však bežne dostupný aj na webových stránkach veriteľov (bánk). Je potrebné mať na pamäti, že v zmysle zákona sa povoľuje **odklad** splátok istiny a splátok úrokov, ale tieto sa neodpúšťajú. Najčastejšie otázky týkajúce sa odkladu sú zodpovedané na stránke Národnej banky Slovenska, konkrétne na tomto linku:

<https://www.nbs.sk/sk/ofs/zivotne-situacie/vase-financie-a-covid-19/odklad-splatok-podnikatelia>

5. FINANČNÁ POMOC PROSTREDNÍCTVOM ÚVEROV ALEBO ZÁRUK ZA ÚVERY

Ministerstvo financií SR môže poskytnúť finančnú pomoc na podporu udržania prevádzky v malých a stredných podnikoch (aj SZČO). Tá bude poskytovaná prostredníctvom Exportno-importnej banky SR a Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s. formou:

- a) záruky za úver poskytnutý podniku bankou, a
- b) úhrady úroku z úveru poskytnutého bankou (tzv. bonifikácia úroku).

Pod zárukou sa rozumie záväzok Ministerstva financií SR voči malému zamestnávateľovi (podnikateľovi – žiadateľovi o pomoc), že uspokojí jeho záväzok voči banke, ak ho malý zamestnávateľ nesplní. Žiadateľ musí splniť viaceré podmienky, napr. nesmie byť voči nemu začaté konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie. Podmienkou bonifikácie úroku je udržanie úrovne zamestnanosti určenej v zmluve o úvere. Aj tu však zamestnávateľ musí spĺňať ďalšie podmienky, napr. nesmie mať nedoplatky na sociálnom a zdravotnom poistení po skončení obdobia určeného v zmluve o úvere.

Bližšie informácie, za akých je možné získať úver alebo bonifikáciu, sú dostupné tu:

<https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/mf-sr-spusta-dalsiu-pomoc-podnikatelov.html>

<https://www.szrb.sk/sk/novinky/span-classtext-redprevadzkovy-uver-podnikatek-2020span/>

6. DOČASNÁ OCHRANA PRED KONKURZMI

22.4.2020 bol v NR SR schválený návrh zákona¹⁰ („**Novela zákona o mimoriadnych opatreniach v oblasti justícií**“), ktorým sa zavádza dočasná ochrana pred konkurzmi. Tento zákon zatiaľ nebol oficiálne vyhlásený v Zbierke zákonov SR a nie je účinný. V zmysle schváleného znenia zákona majú pravidlá o dočasnej ochrane nadobudnúť účinnosť 12.5.2020.

O poskytnutie dočasnej ochrany môžu požiadať podnikatelia so sídlom alebo miestom podnikania na území SR, za predpokladu, že ich oprávnenie na podnikanie vzniklo pred 12.3.2020. Zároveň musia spĺňať niektoré predpoklady, ako napríklad, že k 12.3.2020 neboli v úpadku (t.j. neboli v predĺžení, ani platobne neschopní), k 12.3.2020 sa nezačal výkon záložného práva vo vzťahu k ich podniku, veci, práva a inej majetkovej hodnote, k 12.3.2020 neprebiehala exekučné konanie ohľadom nároku z ich podnikateľskej činnosti, a pod.

¹⁰ Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Účinky poskytnutia dočasnej ochrany podnikateľovi majú chrániť podnikateľa pred konkurzom, núteným výkonom záložného práva a pod. Napríklad:

- a) počas trvania dočasnej ochrany podnikateľ nie je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok – to platí aj pre osoby, ktoré sú povinné tak urobiť v jeho mene (t.j. členovia štatutárnych orgánov);
- b) prerušuje sa konanie veriteľa o návrhu na vyhlásenie konkurzu podaného po 12.3.2020 na majetok podnikateľa pod dočasnou ochranou; rovnako to platí pre návrhy na vyhlásenie konkurzu podané počas dočasnej ochrany;
- c) nie je možné začať výkon záložného práva vzťahujúceho sa na podnik, vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu patriacu k podniku pod dočasnou ochranou.

Na druhej strane, podnikateľ pod dočasnou ochranou musí rešpektovať niektoré obmedzenia, ako napríklad prednostne uhrádzať „novší dlh“ bezprostredne súvisiaci so zachovaním prevádzky podniku pred „starším dlhom“. Taktiež do skončenia dočasnej ochrany nie je prípustné žiadne rozdeľovanie zisku alebo iných vlastných zdrojov, ani žiadne podstatné nakladanie s majetkom podnikateľa; podnikateľ pod dočasnou ochranou je od podania žiadosti povinný vynaložiť úprimnú snahu uspokojiť veriteľov a uprednostniť ich záujmy pred vlastnými záujmami.

Podnikatelia, ktorí sa rozhodnú o dočasnú ochranu požiadať, sú povinní tak urobiť prostredníctvom formulára, ktorý bude zverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti SR. K dnešnému dňu formulár ešte nie je dostupný. Žiadosť je potrebné zaslať elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu osobitne stanoveného ako miestne príslušného pre tento účel (podnikatelia-fyzické osoby môžu doručovať i poštou alebo osobne).

7. ODKLAD EXEKÚCIE NA MAJETOK FYZICKEJ OSOBY (VRÁTANE SZČO), KTORÁ JE POVINNOU OSOBOU

Toto opatrenie je určené fyzickým osobám, ktoré sa ocitli vo finančných ťažkostiach a na majetok ktorých bolo začaté exekučné konanie. Novela zákona o mimoriadnych opatreniach v oblasti justícií tiež s účinnosťou od vyhlásenia novely v Zbierke zákonov SR (teda čoskoro) umožňuje fyzickej osobe, ktorá je povinnou osobou (teda, jednoducho povedané: dlžníkom so splatným dlhom, ktorý už môže podliehať exekúcii), podať žiadosť o odklad exekúcie, ak sa exekučné konanie začalo 12.3.2020 alebo neskôr. Túto smie fyzická osoba podať, ak v dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 prechodne poklesli príjmy fyzickej osoby a neodkladná exekúcia by mohla mať pre túto osobu alebo pre príslušníkov jej rodiny zvlášť nepriaznivé následky. Žiadateľ o uvedenom podá aj vyhlásenie a taktiež priloží k žiadosti vyhlásenie o majetku. Na základe žiadosti súdny exekútor vydá bezodkladne upovedomenie o odklade exekúcie. V zásade sa teda obratom na základe žiadosti potvrdí odklad exekúcie, ale v málo zákonom vymedzených prípadoch sa na žiadosť neprihliada: napríklad ak ide o vymoženie pohľadávky na výživnom alebo ak povinnému už predtým bolo povolené splácanie v splátkach.

Odklad exekúcie trvá šesť mesiacov od vydania upovedomenia o odklade exekúcie, najdlhšie však do 1. decembra 2020.

8. NEMOŽNOSŤ VÝKONU ZÁLOŽNÉHO PRÁVA

Toto opatrenie je tiež určené na ochranu dlžníkov. V zmysle už platného a účinného zákona, ktorý bol prijatý v súvislosti s pandemiou, nemožno do 30.4.2020 pristúpiť k výkonu záložného práva. Teda napríklad, ak by chcel veriteľ (napr. banka) začať výkon záložného práva z dôvodu, že osoba – dlžník

nespláca dlh zabezpečený záložným právom. V zmysle Novely zákona o mimoriadnych opatreniach v oblasti justícií bude tento pôvodný termín predĺžený do 31.5.2020.

9. OSLOBODENIE OD POVINNOSTI PLATIŤ POISTNÉ DO SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

Počas Krízovej situácie zamestnanec a SZČO povinne poistená na nemocenské a dôchodkové poistenie, a aj dobrovoľne nemocensky poistené osoby nie sú povinní platiť poistné od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti vybraného okruhu osôb v zmysle zákona sociálnom poistení (napríklad detí do 11 rokov veku z dôvodu zatvorenia škôl).

10. ODKLAD SPLÁTOK ODVODOV POISTNÉHO DO SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

Pre zamestnávateľov a SZČO, ktorým v dôsledku mimoriadnej situácie poklesol čistý obrat alebo príjmy z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac, bol zavedený zákonom odklad splatnosti odvodov na poistné za marec 2020 (pôvodne splatné v apríli 2020) a to až do 31.7.2020. Odklad splatnosti odvodov sa netýka tej časti poistného, ktoré odvádza zamestnávateľ za zamestnanca, kde naďalej platia pôvodné termíny splatnosti. V závislosti od ďalšieho vývoja môže vláda nariadením rozhodnúť aj o odklade splatnosti ďalších odvodov, napr. za mesiac apríl 2020.

O odklad je možné požiadať elektronicky odoslaním elektronického formulára alebo listinne. Elektronický formulár a viac informácií je možné získať na stránke Sociálnej poisťovne, konkrétne na tomto linku:

<https://www.socpoist.sk/kto-a-ako-si-moze-odlozit-zaplatenie-odvodov/68337s#10b>

11. DANE Z PRÍJMU – POSUN LEHOTY NA PODANIE DAŇOVÉHO PRIZNANIA A PLATENIA DANE A ODPUSTENIE PREDDAVKOV NA DAŇ Z PRÍJMU

Daňové priznanie k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktorého posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie počas obdobia pandémie, sa podáva v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. V danej lehote musí byť daň z príjmov aj zaplatená. Toto vyplýva priamo z príslušných nových zákonov a nie je nutné žiadať o tento „posun“.

Túto možnosť nemajú ale niektoré daňové subjekty, ako napríklad daňovníci v konkurze alebo v likvidácii.

V zmysle novely zákona¹¹ schválenej v NR SR dňa 22.4.2020 (v tomto čase ešte nie je novela oficiálne vyhlásená v Zbierke zákonov SR a teda nie je účinná), preddavky na daň z príjmov za obdobie, za ktoré sa majú platiť a ktoré sú splatné počas obdobia pandémie, sa neplatia za obdobie bezprostredne nasledujúce po období, v ktorom daňovníkovi poklesli tržby najmenej o 40 % v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho kalendárneho roka. Neplatenie preddavkov uplatňuje daňovník predložením vyhlásenia o tom, že mu poklesli tržby najmenej o 40 %. Toto musí predložiť príslušnému správcovi dane najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty splatnosti preddavku na daň z príjmov. Takýto spôsob platenia preddavkov na daň z príjmov sa prvýkrát uplatní na preddavky na daň z príjmov splatné v mesiaci máj 2020.

¹¹ ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení zákona č. 75/2020 Z. z.

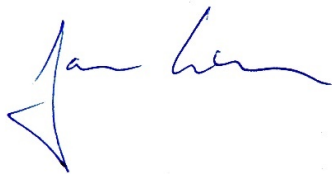
12. UŽITOČNÉ KONTAKTY

Nakoľko situácia sa dynamicky vyvíja a vláda Slovenskej republiky postupne predstavuje ďalšie, nové opatrenia, odporúčame Vám sledovať webovú stránku <https://www.korona.gov.sk/>, mapujúcu aktuálnu situáciu a obsahujúcu zoznam všetkých doposiaľ prijatých opatrení.

Okrem toho odporúčame sledovať aj webové stránky príslušných orgánov, napr. Úradu vlády SR (<https://www.vlada.gov.sk/>), Ministerstva vnútra SR (<http://www.minv.sk/>), Ministerstva zdravotníctva SR (<https://health.gov.sk/Titulka>), Ministerstva financií SR (<https://www.mfsr.sk/sk/>), Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (<https://www.employment.gov.sk/sk/>), Ministerstva hospodárstva SR (<https://www.mhsr.sk/>) a Úradu verejného zdravotníctva SR (<http://www.uvzs.sk/>).

Dúfame, že pre Vás tento prehľad bude prínosný. V duchu úplnej transparentnosti by sme Vás však radi upozornili, že informácie obsiahnuté v tomto sumári odzrkadľujú stav ku dňu 23.4.2020, majú iba informatívny charakter a nemožno ich chápať ako úplný a vyčerpávajúci popis danej problematiky.

S pozdravom a práním pevného zdravia,

Ing. Jan Ráža

Companion Animals Business Unit Director CERG Region
Country Manager Czech and Slovak Republic
INTERVET, s.r.o.